

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 9572
Tarih: 31.12.2019

- 23539

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na Kasım ayında erkekler tarafından en az 39 kadının ve 2019'un ilk 11 ayında toplamda en az 430 kadının erkekler tarafından öldürüldüğü 2019 Kasım ayında yaşanan kadın cinayetleri Raporunda belirtilmiştir.

Kadına yönelik aile içi şiddet nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nde Türkiye'ye karşı açılmış Nahide Opuz kararında, AİHM, tarihinde ilk defa aile içi şiddete karşı vatandaşını koruyamadığı gerekçesiyle bir devleti mahkûm etmiştir. Opuz kararında AİHM oybirliğiyle, Türkiye'nin şiddet gören bir kadını, savcılığa başvurduğu halde, eşinden koruyamayarak ayrımcılık yaptığına hükmetmiştir.

Kadınlar kamusal alanlarda, sokakta, evlerinde, işyerlerinde doğallaştırılan bir şiddetle karşı karşıya kalmaktadırlar. Türkiye ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'ne ve çıkarmış oldukları 6284 Sayılı Kanuna uymamaktadır. İktidarın Erdoğan tarafından ifade edilen 'kadın erkek eşitliğine inanmıyorum' tutumu, ailenin korunması üstüne kurulu politikalar sebebiyle kadının yaşam hakkı yok sayılmakta ve erkek şiddeti karşısında açık bir şekilde kadına yönelik ayrımcılık yapılmaktadır. Hükümetin kadını yok sayan eril söylemleri ve

pratikleri, kadına yönelik şiddet ve kadın katliamlarını açık veya örtük biçimde destekler niteliktedir. Cezasızlık, haksız tahrik indirimi, cinsiyetçi yargı pratikleri sebebiyle yargı da bu suça ortak olmaktadır.

Kadın cinayetleri yaptırımsız kaldığında cinayetleri mümkün kılan cüretin de katillere verildiği göz ardı edilmektedir. Ankara’da Hatice Kaçmaz’ın katiline “çok seviyordum” dediği için ‘aşırı sevgi tutku indirimi’ uygulanması, katilin tıp öğrencisi olduğu durumda ‘gelecek indirimi’ verilmesi, katilin mesleğinin toplumda önemli yeri var diyerek ‘saygın tutum indirimi’ verilmesi, kravat taktığı için ‘iyi hal indirimi’, pişmanım dediği için ‘pişmanlık indirimi’, anlık öfke ile olmuştur diyerek ‘cinnet indirimi’ gibi ceza indirimleri ile erkek şiddetini destekleyen sayısız karar verilmektedir. Kadın cinayeti davalarında en çok başvuru ceza indirim gerekçeleri “haksız tahrik” ve “mahkemede iyi hal” durumunun görülmesi yaklaşımı kadına yönelik erkek şiddeti karşısında erkeği koruyan bir devlet ve iktidarın varlığını ortaya koymaktadır. Türkiye’de hakimlerin evrensel insan hakları ve değerlere göre değil, erkek egemen anlayışları, kendi görüşleri, hayatı ele alışlarına ya da inançlarına göre karar verdiklerini görmekteyiz. Erkeklik indirimi, eril hukuk pratiğinde bir cezasızlık türü olarak yerleşmiştir ve erkeklik savunması tutanağa girdiği andan itibaren yargıçlarla fail arasında bir iş birliği oluşmaktadır. Adalet Bakanı kadın katillerine verilen indirimler için ‘vicdanları yaralıyor’ demesi önemli olsa da iktidarın bu cinayetlerdeki payını görmemek büyük bir sorundur. Zira kadın cinayetleri sadece toplumsal ve hukuksal bir mesele olmaktan çıkmıştır, esas olarak politika uygulayıcıların tercihleri toplumsal cinsiyet krizini yaratmaktadır.

30 Mart günü İstanbul Maltepe’de işe gitmek için çıktığında evinin önünde öldürülen Fatma Şengül’ün katili üstünde ruhsatsız tabanca ve çok sayıda fişek bulunduğu halde “kasten adam öldürmekten” müebbet istenirken 20 dakikalık aradan sonra haksız tahrik indiriminden 18 yıl ceza verilmesi bu bağlamda vicdanları bir kez daha yaralamıştır.

- 1- Mahkemelerin uygulamalarında kadın cinayetlerine karşı cezai yaptırımların ve caydırıcılığının sağlanmamasının, ayrımcılığın nedeni nedir?
- 2- ‘Fakat bugün davada katilin yargılanması yerine annemi yargıladılar’ diyen Fatma Şengül’ün kızının sesine kulak verilecek midir? Kadın cinayetlerinde ‘haksız tahrik’ ya da ‘iyi hal indirimleri’nin vicdanları yaraladığı ortadayken kadın katillerinin sürekli olarak cezalarının hafifletilmesi cinsiyetçi yargının varlığına işaret etmiyor mu?

- 3- Fatma Şengül'ün avukatlarının mesafenin keşfi, katilin evinin civarındaki marketlerin keşfi, telefon kayıtları, iş yeri kamera kayıtlarının incelenmesine yönelik talebine 'Başka işim yok bununla mı uğraşacağım' diyen savcı hakkında bir işlem başlatılmış mıdır?
- 4- Mahkemece müebbet hapis cezası istenmesine rağmen 20 dakikalık aradan sonra haksız tahrik indirimi ile 18 yıl ceza verilmesi yasalara ve uluslararası sözleşmelere göre nasıl mümkün olmaktadır? Mahkemelere yön veren adı konmamış, gölge bir hukuk mu vardır?
- 5- Bakanlığınızca yayınlanan kadına şiddet genelgesinde yer alan sosyal medya paylaşımlarına yönelik "gizlilik" düzenlemesi ile kadınlara yönelen şiddetin üstü örtülmeye mi çalışılıyor? Cezasızlık politikalarına verilen tepkilerin ortadan kaldırılması mı hedefleniyor?
- 6- Kadına Şiddet Genelge hazırlığı öncesi barolardan 6284 Sayılı Kanunun uygulanmasında karşılaşılan sorunları içeren yazı istenmesine rağmen hazırlanıp gönderilen sorun ve taleplere bakanlığınız genelgesinde yer verilmemesinin nedeni nedir?
- 7- İlk imzacısı bulunduğumuz İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Kanunun uygulanmamasının nedeni nedir?
- 8- Yargıda cinsiyetçiliğe, ayrımcılığa, hukuk kurallarının ve uluslararası sözleşmelerin her mahkemede farklı şekilde uygulanıyor olmasına yönelik bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 9- Başkanlığınızda AKP'nin hukukçu milletvekillerinin insan hakları, demokrasi ve yargıya güven konularındaki eleştirileri ortadan kaldırmaya yönelik toplanması aslında adaletin olmayışının iktidar partisi tarafından da ifşası anlamına mı gelmektedir?
- 10- Yargıya olan güveni sağlamaya ve özellikle OHAL sonrası daha da kangrenleşen hak ve hukuk tablosunu ortadan kaldırmaya yönelik bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?
- 11- Bakanlığınız kadın cinayetlerinde 6284 ve İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere var olan yasaların, yasa uygulayıcıları tarafından yok sayılması ile ilişkili olduğunun farkında mıdır? Erkek şiddetine suç değil de kusurmuş gibi yaklaşılmasının kadın cinayetlerinin sayılarını her geçen gün daha da arttırıldığı düşünüldüğünde bakanlığınızca yapılacak bir çalışma programı bulunmakta mıdır?
- 12- Artarak çoğalan hegemonik erkekliği besleyen yargıçların ortaya çıkardığı pratiklere yönelik olarak ne tür çalışmalarınız olacaktır?